

Okno do zahrady

Mám do zahrady otevřené okno,
pod oknem stůl a na stole pár knížek.
Když venku prší, tak ty knížky moknou,
když venku sněží, padá na ně snížek.

Ty knížky raší,
ty knížky klíčí,
už na nich bují lupení

a to mě straší,
a to mě ničí
a nemám s nimi strpení.

Ostříhat listy? Ale ne.
Tak zlé to přece není.
Jenom je nemám přečtené,
mám strach, že zakoření.

Patálie s dýní

Čtyři kluci výtržníci,
nečestní a líní,
prodávali na tržnici
ukradenou dýni.

„Kupte, paní, není drahá!
Za pět korun kilo!“
Jenže se jim strhla váha.
Těch kil totiž bylo...

Pak se kluci pohádali,
za kolik ji prodat,
až ji vůbec neprodali.
Tak co k tomu dodat?

Možná tohle: museli ji
večer domů koulet,
hekají a teskně vyjí
a jsou samá boule.

Šel parkem pán

Šel parkem pán a kouřil z krátké dýmky
a plášť mu vlál a klobouk vítr bral.
Šel parkem pán a mračil se a smál,
měl na ramenou z listů zlaté prýmký.

Nebyl to ale generál!

Nebyl to hrabě, neměl ani hrábě,
jen dýmku měl a v kapse dlaň, v ní myš.
A dým se z dýmky snášel hloub a níž
a šedá myš, ta písкала si slabě:

kiš, zimo, už mě nechytíš!

Šel parkem pán a stalo se to zrána.
Kam šel ten pán? A kam tu myšku nes?
To nikdo neví. Možná jen ten pes,
co ztratil se a zase našel pána...

...kdo víš, kam jdou, tak napověz.

Medvěd

Medvěd v zoo v kleci
dostal chuť na telecí,
ale jí med.
Cítí se jako v ráji,
kde si andílci s medvídky hrají -
už tisíce let.

Polévka z raků, jděte mi k draku!
Na koláč není dost máku!
Proč nejsem medvěd v ráji?
Jím tvrdé maso, stěží se krájí,
a bydlím v podkroví.
Jak žiji – kdo to ví?
Sám jako medvěd v kleci,
mám zálusk na telecí
a nemám ani med.
Pro člověka – medvědí svět!

Fialy

Je krásný pohled na fialy:
Dvě krásky,
jimž není třeba šály,
stačí jim přenádherný vlas!
Dobrý den, krásné dámy!
I když vám chybí hlas,
stačí, že jste tu s námi
a okouzlujete nám oči!
Fialy mlčí – jen k slunci se točí.

Z fial si dívky věnec uvily
a radovaly se z té krásy.
Co teprv, kdyby tyhle květy mluvily!
Ne, to by byly špatné časy!
Jak mnohá krásná lidská dcera
povídaly by od rána do večera!

Fialy, víte, co mě napadá?
Soutěžte o titul
Miss zahrada!

Velryba

Líbí se vám velryba?
Pluje mořem, nekrčí se, neshýbá
a velrybátka v loži měkkém
krmí studeným mlékem.

Má hnízdo v moři?
Má-li, za čas je zboří.
Velryba je hodná matka,
stará se o svá velrybátka
v šeru hlubin mezi mlži
ve veliké vodní strži,
kde se voda ani netřeše,
ačkoli tolik lodí moře nese!

Řeřicha

Nezlom si jazyk ne řeřiše -
leckomu tahle „ř“
se převalují v ústech,
ba i v břiše,
a radši kuchařce ji svěř,
ta připraví ji na salát,
máš přece vitamíny rád?

Říkej si se mnou:
v říši řeřich zdejší
je jedna řeřicha nejřeřichovatější,
tu mi, maminko, udělej!
A pokud na ní bude hmyz,
stačí, když řekneš: Zmiz!
A pak s pochutnej!

Pelikán

Kapitán Jonatán
na břehu rozbil stan
a chytil kořist – pelikán!

Ten, dobře maskován,
snes vejce – jménem Žán,
a z vejce vylez pelikán,
který měl tentýž plán:

Našel si džbán
a snes tam vejce – rozhněván,
že z toho vejce bude pelikán,
co bude mít ten samý plán.

Leda by našel eroplán
a snes tam vejce jako trám.

Jak žijí oblázky

Večer si položte
kamínky do dlaní.
Ještě jsou plné hran,
ale už nezraní.

Kamínky hladte
jemnými rukama
a ohlazujte na oblázky,
takové, co voda má.

Oblázek je kámen
ohlazený při pohádkách.
Když na něj zaťukáme,
otevrou se vrátka.

Všechno si můžeš vymýšlet o oblázku:

Třeba že je uvnitř světnička
jak oblázek maličká.
Uprostřed má stůl a židli.
Určitě tam někdo bydlí.

Já

Před každým jídlem mám hlad.
Na co se podívám, to vidím.
Všude chodím po svých nohách.
Vždycky si něco myslím.

To říkám proto, že vím:

Nikdo se za mne nenají.
Nikdo se na mne nebude dívat.
Nikdo nepůjde mými nohama.
Nikdo si nebude myslet, co já.

A já si to s nikým nevyměním.

Hlava

Přiletěly uši.
Byly dvě.
Na hlavě se usadily
zvědavě.

Už tam byly oči.
Přizvaly si společnost
a doprostřed k sobě
posadily nos.

Opřely ho o čelo
a nos tak zůstal.
Pak společně
vyhloubily ústa.

Náladu jim pokazilo
zamračené obočí.
Rozhodly se,
že ho ochočí.

Potom hlava
vlasy zasela.
Rostou jako tráva,
pořád zvesela.

Svůj nos si nos

Svůj nos
si vždycky vpředu nos,
tak jako zobáček si vpředu
nosí kos.

Nikdy ho jako klaun neodkládej,
už by ti nepřirost.

A do mrazu nos nevystřkuj.
On není teploměr.
Tam i sem chod' rovně za nosem,
ukáže ti správný směr.

Nos je od toho,
aby se nosil mezi očima.
Tam končí,
tam začíná.

Je výhradně lidský.
A ti chytrí vědí,
že se vždycky
po někom zdědí.

Ostatní mají čumáčky, čumáky
nozdry a zobáky.

Ztřeštěná písnička

Kdo má mnoho starostí,
ten se stane starostou
a ze samých starostí
mu bílé vousy narostou.

Kdepak, vy to nejste.

Nesu novou tašku
a v ní zrnko hrášku.
Hrášek si tam haraší,
cestou všechny postraší.

Vy se ale nebojte.

Na hlavě mám čepici,
pod čepicí slepici.
Slepice mi snesla právě
velký nápad v hlavě.

Ten nápad vám nepovím.

Já mám jedno velké Nic,
a když přidám druhé Nic,
tak budu mít všeho
mnohem, mnohem víc.

Je to pravda, nebo není?

Teď si zkrátím dlouhou chvíli
o den, metr, nebo míli.
Nůžky na to stačí,
chvíle bude kratší.

Vy to nedělejte jako já.

Ať si nikdo nemyslí,
že vám říkám nesmysly.
Ten, kdo si to myslí,
tak nikdy nic nevymyslí.

Popis člověka

Odedávna, ba už od pravěku
nic se nezměnilo na člověku.
Podél těla kývají se ruce.
Bez deseti jich má tučet.

Že jsou šikovné a pracovité,
toto už přeci dávno víte.
Dole mívá nohy trochu zahnuté.
Nohám ještě nikdy neutek.

Jedna bývá levá, druhá pravá,
v chůzi vždycky jedna zaostává.
Nahoře mu sedí hlava jako generál,
co rozkazuje, přemýšlí a tak dál.

Možná že právě dnes
narodil se v hlavě vynález.
Na zadek si člověk sedá
a lehá si na záda.

Jo, člověk, to je věda
a věda, to je záhada.
Člověk téměř všechno umí,
jen sám sobě často nerozumí.

Jak se člověk učil létat

Kdysi, kdysi strašně dávno,
víme jen, že bylo bílé ráno.
Člověk zvolal: „Hola hou,
objevil jsem nebe nad hlavou!“

Vzhůru dívali se lidi:
„No jo, už ho taky vidím.“
Nebe se všem líbilo,
do výšky je k sobě vábilo.

Kdosi řekl: „Je to záhadné,
že z té výšky nespadne.“
Jiný řekl: „Stálo by to za pokus.“
A půjčili si křídla hus.

Ale v zemi byla velká síla,
ta nikoho k nebi nepustila.
A člověk pravil: „Tak mě napadlo,
že musím vynalézt letadlo.“

Sestrožil křídla v obě strany,
zdola byl člověk připoutaný.
Myslel si, že bez potíží
jak pták přemůže tu zemskou tíži.

Mockrát spadl a srazil si vaz.
Vynalézal zas a zas.
Trvalo nejmíň deset tisíc let,
než se vydal na svůj první let.

Jéje, tužka!

Ráno cestou do školy
Frantík ztratil tužku.
Měl si ji dát do penálu,
penál do batůžku.

„Jéje, tužka,“ hvízdal kos,
„a vypadá jak píšťala.
Já však hvízdám na zobáček,
tralala tralala!“

„Jéje, tužka,“ štěkl pes,
„škoda, že to není kost.“
Packou strčil do tužky
a dost.

„Jéje, tužka,“ vzdychl slimák,
„obejdu ji, nebo přelezu?“
Nakonec se vrátil
zpátky do bezu.

„Jéje, tužka,“ frkl ježek,
„a je natažená jako had.
Kdyby aspoň zasyčela,
mohl bych se prát.“

„Jéje, tužka,“ pískl myšák.
Ohryzal ji do špičky
a hned vypadala
jak ocásek myšičky.

„Moje tužka!“ zvolal Frantík,
když se vracel ze školy.
A potom s ní doma kreslil
a psal úkoly.

Pohoda

Ve vypraném kožiše
kocour mi leží na bříše
a já ležím v posteli
dopoledne v neděli.

Kocour si myslí:
To je dobrá postel.
Já si myslím:
Co s nezvaným hostem?

Chci se podrbat na bříše,
podrbu kocoura v kožiše.
Hned se slastně rozpřede,
jak to nejlíp dovede.

Tak ležíme v posteli
dopoledne v neděli,
hřejeme se vzájemně
já kocoura a kocour mě.

Je nám spolu příjemně.

Gramatické habaděj

Habaděj, habaděj,
Markéta má nejraděj.
Býti, obyčej, bystrý býlí,
nestane se, že se zmýlí.

Habaděj, habaděj,
to má Petr nejraděj.
Pýcha, pytel, netopýr,
jenom neví, co je pýr.

Habaděj, habaděj,
Kristýna má nejraděj.
Sytý, syn a syrový,
sýček jí nic nepoví.

Habaděj, habaděj,
to má Vítek nejraděj.
Žvýká kráva, žvýká býk
i on žvýká, je to zvyk.

Habaděj, habaděj,
Lucie má nejraděj.
Brzy, jazyk, nazývati,
tohle z hlavy nevytratí.

Habaděj, habaděj,
i já mívám nejraděj.
S tvrdým y si říkám slova
a pak zase a pak znova.

Vydra ani kobyla
nezvyknou si na výra.
Kdybych myslel jako sysel,
tak bych si nich nevymyslel.

Velká chvála hlavy

Dávej pozor, ať se ti v davu
neztratí hlava.
Když někdo ztratí hlavu,
a to se stává,

Musí pak chodit světem bez hlavy,
a to nikoho nebaví.

Hlava není žádný míč,
co se do něj kopne, a je pryč.
Hlava není ani vhodné místo
pro nějaké vrabčí hnízdo.

Takovou hlavu jako ty
nemá už nikdo jiný.
Vymýšlí si samé novoty,
rodí se v ní myšlenky a činy.

Na každé hlavě se nejvíc cení,
že slouží k přemýšlení.

Třeba i ta tvoje jednou bude slavná.
Svou hlavu mívá každý
a nosí ji odedávna
a musí mu vydržet navždy.

A teď vezmi rozum do hrsti
a už ho z hrsti nepusti!

Okno do zahrady	1
Patálie s dýní.....	1
Šel parkem pán.....	1
Medvěd.....	1
Fialy	2
Velryba.....	2
Řeřicha.....	2
Pelikán	2
Jak žijí oblázky.....	3
Já.....	3
Hlava.....	3
Svůj nos si nos.....	4
Ztřeštěná písnička.....	4
Popis člověka	5
Jak se člověk učil létat	5
Jéje, tužka!.....	6
Pohoda.....	6
Gramatické hbaděj	7
Velká chvála hlavy	7

Autoři:

Radek Malý

Robert Desnos (překlad Kamil Bednář)

Michal Černík